

Nr 4

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58 gjorda framställning beträffande gottgörelse till jordbruket för av dess utövare erlagd energiskatt för motorbrännolja till traktorer.

Kungl. Maj:t har i propositionen 1958: 2 (bilaga 7, punkt 5) föreslagit riksdagen att *dels* till Gottgörelse till jordbruket för av dess utövare erlagd energiskatt för motorbrännolja till traktorer å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett anslag av 2 000 000 kronor, *dels* medge att ifrågavarande belopp må avsättas för täckande av kostnaderna för individuella bidrag i anledning av skadorna å 1957 års skörd.

Genom beslut den 31 maj 1957 uppdrog Kungl. Maj:t åt statens jordbruksnämnd att med beaktande av vad som anförts i propositionen 1957: 175 angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1957/58, m. m. och i bevillningsutskottets av riksdagen godkända betänkande 1957: 47 skyndsamt verkställa utredning och inkomma med förslag rörande restitution av energiskatt för motorbrännolja, som användes i jordbrukstraktorer.

Efter verkställd utredning har *statens jordbruksnämnd* i skrivelse den 21 november 1957 hemställt, såvitt nu är i fråga, att Kungl. Maj:t måtte *dels* föreslå riksdagen att anvisa anslag till gottgörelse åt jordbruket för viss av dess utövare erlagd energiskatt för brännolja med 2 000 000 kr. på tilläggsstat för budgetåret 1957/58, *dels* meddela föreskrifter om de anvisade medlens användning i enlighet med av nämnden framlagda förslag.

Beträffande en närmare redogörelse för nämndens förslag torde få hänvisas till IX ht. 1958 p. 44 s. 172—176.

Departementschefen har — såvitt nu är i fråga — anfört följande.

»I enlighet med vad som förutsattes vid införandet av den allmänna energiskatten våren 1957 skulle för jordbrukstraktorer, som drives med motorbrännolja, lämnas en schablonmässigt avvägd restitution för energiskatt, baserad på den genomsnittliga oljeförbrukningen i sådana traktorer. I enlighet med sagda beslut har statens jordbruksnämnd efter uppdrag av Kungl. Maj:t närmare utrett denna fråga. Nämndens utredning ger vid handen, att restitutionen kan beräknas till i runt tal 50 kronor per traktor och år eller för budgetåret 1957/58 totalt 2 000 000 kronor. Mot denna beräkning har jag intet att erinra.

Vad gäller sättet för lämnande av restitutionen har nämnden övervägt olika alternativ och funnit, att det administrativa arbetet i samband med en individuell restitution skulle bli orimligt omfattande i förhållande till det

individuella restitutionsbelopp, varom här är fråga. Nämnden har därför ansett sig böra förordna en kollektiv restitution för ändamål av betydelse för den samlade jordbruksnäringen.

Det har i olika sammanhang framhållits, att en kollektiv skatterestitution av det slag, som jordbruksnämnden förordat, är ägnad att väcka betänkligheter och närmast har karaktär av en nödfallslösning. Påpekas kan, att den enskilde traktorägaren icke individuellt får någon restitution och alltså icke kan uppnå den nedsättning av driftkostnaderna, som är restitutionens egentliga syfte. Uppenbart är emellertid, att starka praktiska skäl talar för att den av statsmakterna utlovade restitutionen i vart fall tills vidare utgår kollektivt. Med denna utgångspunkt kan jag också ansluta mig till nämndens förslag, att man icke på längre sikt skall binda sig för användningsområdet för restitutionsmedlen. Föreskrifter härom bör enligt min mening, efter förslag av nämnden, för varje budgetår fastställas av Kungl. Maj:t efter riksdagens hörande.

Vad gäller användningen av ifrågavarande restitutionsmedel för budgetåret 1957/58 har jordbruksnämnden föreslagit, att dessa skall anvisas för täckande av kostnaderna för individuella bidrag i anledning av år 1957 inträffade skördeskador enligt samma grunder som de, vilka tillämpas för den av riksdagen numera godtagna bidragsverksamheten i övrigt med anledning av nämnda skördeskador. Häremot har jag intet att erinra.»

Utskottet. Den på grundval av statens jordbruksnämnds utredning nu framlagda beräkningen av restitutionsmedel till jordbruket för viss erlagd energiskatt föranleder ingen erinran från utskottets sida. I enlighet härmed tillstyrker utskottet, att ett belopp av 2 000 000 kronor anvisas för ändamålet å tilläggsstat för innevarande budgetår. På grund av praktiska skäl bör beloppet utlämnas i form av en kollektiv restitution. Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag, att ifrågavarande restitutionsmedel skall tagas i anspråk för täckande av kostnaderna för individuella bidrag i anledning av 1957 års skördeskador.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,
att riksdagen må

a) till *Gottgörelse till jordbruket för av dess utövare erlagd energiskatt för motorbrännolja till traktorer* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett anslag av 2 000 000 kronor

b) medge, att ifrågavarande belopp må avsättas för täckande av kostnaderna för individuella bidrag i anledning av skadorna å 1957 års skörd.

Stockholm den 11 februari 1958

På jordbruksutskottets vägnar:

ANDERS PETTERSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Anderberg, Lage Svedberg, Nord*, Jon Jonsson*, Sigfrid Larsson*, Bertil Andersson, Hjalmar Nilsson*, Nils Hansson, Hermansson och Yngve Nilsson*;

från andra kammaren: herrar Pettersson i Dahl, Gustafson i Dädesjö, Antby, Andersson i Hyssna, Jonsson i Strömsund, Ahlsten, Sköld, Östlund, Agerberg* och fru Jäderberg.

* Ej närvarande vid justeringen.